

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych, niezawodnie o godz. 4 po południu w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:

Kwartalna.....złp: 12.
Miesięczna..... „ 3.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donicę od wicr: g. 13.

W
A
N
E
T
A

eta Krakowskie

OBSERWACYE METEORÓLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0° q.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
7	27 2. 062	† 2. 4	-- 3,5	pól. wschodni słaby	pochmurno	
3. 12	„ 2. 136	6. 1	0,0	„ „	pogoda z chmurami	
3	„ 2. 399	7. 2	0,0	„ „	„ „	
9	„ 3. 124	† 1. 9	-- 3.0	„ „	„ „	mgła

Część Urzędowa.

K R A K Ó W.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okregu.

Z mocy rozporządzenia Senatu Rządzącego pod dniem 20 b. m. Nro 255 wydanego, podaje do powszechney wiadomości, iż w dniu 20 lutego r. b. o godzinie 10 z rana odbywać się będzie publiczna licytacja na wypuszczenie w wieczystą dzierżawę folwarku w wsi Rakowice z wszelkimi zabudowaniami gruntami, łąkami, gorzelnią i propinacją do niego należącemi. — Wkupne do wieczystey dzierżawy ustanawia się w summie złopol: 18,000 i od téy summy in plus zacznie się licytacja. Kanon zaś roczny czyli czynsz dzierżawny czterema kwartalnymi ratami, zaczynając z dniem 1 Czerwca r. b. opłacać się winny wynosi sumnę złp. 3700 gr. 26. — Dzierżawa tego folwarku oprócz propinacyi, oddaną zaraz zostanie w posiadanie plus licytantowi po zatwierdzeniu przez Senat Rzą-

dzający protokołu licytacyi, ażeby wiosienne siewy mógł sobie dopełnić. Zasiwań jesiennych 1831 r. ani żadnych inwentarzy nie ma w tym folwarku. Inne warunki tej dzierżawy wiadome już są z gazet i dzienników rządowych r. z. z miesiąca marca. Zresztą pretendentom każdego czasu w biurze wydziału udzielonemi być mogą.

Kraków dnia 31. Stycznia 1832 r.

BARTL.

(2raz)

Gadomski S. W.

WARSZAWA (dnia 29 Stycznia.)

RAPORT DO CESARZA.

Od głównie dowodzącego z Warszawy go armiją 15 (27) Września.

(Dalszy ciąg.)

Do pierwszego ataku na Warszawę, wojsko tak było podzielone, jak wyrażono w dodatku; a wieczorem dnia 24 (5) korzystając z ciemności, zbliżyło się do nieprzyjaciela, zajmując około świtu następujące pozycje:

Korpus piechoty, pod jenerałem adiutantem hr. Pahlen, który miał nderzyć na Wola, i leżącą przed nim lunetę, równie jak

na inne reduty w kierunku ku Paryżowi, stanął po obudwóch stronach *chaussée* prowadzącej do Błonia na wzgórzach Chrzanowskich.

Drugi korpus piechoty pod jener. Kreutz który miał uderzyć na szańce leżące w prawo od Woli ku drodze Raszyńskiej; stanął na prawo od Włoch.

Oddział jenerała porucznika Murawiewa dla zwrócenia uwagi nieprzyjaciela na Rakowiec, posuwał się traktém krakowskim, ku Rakowcu.

Oddział jenerała majora Strandman, który miał zrobić fałszywy atak i przestrzegać traktu lubelskiego, stanął pod Służewcem.

Lekka dywizya kawalerji gwardyi, jenerała porucznika hr. Nostitz, mająca utrzymać komunikacyą pomiędzy wspomnionemi wyżej dwoma oddziałami i odpierać mogące nastąpić wycieczki nieprzyjaciela na tey wolney przestrzeni, została zostawiona za wsią Zbarzem.

Oddział jenerała porucznika xięcia Chilkow przeznaczony do zasłaniania ostatniego naszego lewego boku, zajął na lewo korpusu jenerała adjutanta hr. Palen, pod wsią Chrzanowem stanowisko.

Wszystka piechota korpusu gwardyi i 2 dywizye grenadyerów przeznaczone na rezerwy, zajęły stanowiska. Gwardya na lewo od wielkiego Opacia za 2 korpusem piechoty; grenadyery za 1 korpusem na wzgórzach Szamockich, po obudwóch stronach *chaussée* prowadzącej do Błonia.

Rezerwa artylleryi, równie jak cała rezerwa jazdy, między wspomnionemi powyżej dwoma korpusami, pierwsza pód wsią Solipsy, druga za nią pod Szamotami.

Kozacy rzuceni na końcu obudwóch skrzydeł, musieli w pojedynczych oddziałach, na prawo po za Wilnowem i Czerniakowem, a na lewo ku Marymontowi, odkad mieli przestrzegać całą przestrzeń aż do Wisty, niepokoić nieprzyjaciela.

Główna kwatera armii przeniesioną została do Włoch.

W pozycyi tey, woyska pozostały przez noc. Z każdego pułku gwardyi pieszey, wybrano po sto ochotników, z których sformowano ściagnione pół bataliony, podług numerów ich brygad. Pierwszy pół batalion przydany został 1 korpusowi, piąty 2, a inne trzy pozostały tymczasowie przy swoich korpusach;

lecz 26 (7) wszystkie bez wyjątku na czele kolumn były użyte.

Ochotnikom tym równie jak całemu woysku przeznaczonemu do szturm, rozkazano złożyć tornistry w miejscach noclegu. Zarazem całe woysko, dla łatwiejszego rozróżnienia od nieprzyjaciela podczas boju, musiało być w uniformach.

Względem operacyj ku zdobyciu fortyfikacyj nieprzyjacielskich, przyjąłem za ogólną zasadę, dawać naprzód do nich ognia przez 2 godziny z zuaczney artylleryi, zasłonięty tylko częścią woyska, a następnie posuwać szybko do szturm pierwsze kolumny piechoty, między przestrzenią dział; gdy tym czasem artyllerya konna, miała się ile możności szybko i blisko udawać na boki dział nieprzyjacielskich i ogniem swoim szturm ułatwiać; 2 inne kolumny miały w tym czasie pozostać przy bateriach głównych i zbliżyć się dopiero po pierwszym przypuszczeniu szturm, aby wedle okoliczności, posłużyć do poparcia szturmujących, lub też gdyby nadspodziewanie pierwszy szturm się nieudał, takowy ponowić.

Na tych głównych zasadach kazałem także opierać szczególne rozporządzenia dla jazdy i piechoty; wszelką czynność jazdy, ograniczyłem jedynie na wycieczki nieprzyjacielskie.

O godzinie 4 z rana, woyska były gotowe do szturm, a o godzinie 5 nastąpił pierwszy wystrzał z fortyfikacyj nieprzyjacielskich.

Czterdzieści dział z korpusu jenerała Kreutz pod jenerałem majorem Fedorenko i 25 dział z korpusu jenerała adjutanta Pahlen pod jenerałem majorem Perrin, zbliżyło się bez wystrzału o 300 sążni do nieprzyjacielskich szaniców, które zdobyte być miały i wtenczas dopiero rozpoczęły gwałtowny ogień.

Szańce te w krótkce znacznie były uszkodzone, i wiele dział ich zdemontowanych, dla pomnożenia jednakże tych uszkodzeń, ogień trwał jeszcze ciągle 2 godziny.

Następnie Kreutz sformował dwie kolumny szturmowe, i pierwszy poprowadził swoje woysko do szturm; druga brygada 10 dywizyi, 11 brygada jedenastej, pod jenerałem adjutantem Geismar, posunęły się w lewo na najbliższy szaniec Woli; lecz przestraszony i skutecznością naszego ognia pomieszany i nieprzyjaciel, opuścił go nagle i schronił

się do drugiego przyległego. Jenerał adjutant Neidhardt, który się znajdował właśnie przy kolumnie jenerała Geismar, pospieszył gdy to spostrzegł, zająć ten szaniec, a tymczasem 1 i 2 brygada 5 dywizyi z jenerałem porucznikiem Sulima i pod osobistem dowództwem jenerała Kreutz uderzyła na główną redutę, będącą wśródku między Wołą i Rakowcem. Tę nieprzyjaciel dla utrzymania się, bronił z rozpaczą, lecz wysilenia jego były daremne.

Gdy zaraz z początku otrzymałem raport jenerała kwatermistrza Neidhardt, iż szaniec lewy był opuszczony przez nieprzyjaciela i prz niego zajęty bez oporu, rozkazałem jenerałowi Geismar zwrócić się ku drugiemu punktowi ataku, i przez połączone usiłowania kolumn obudwóch, ów mocny zamknięty szaniec nieprzyjacielski (Nr 54) mimo głębokości fossy i kilku rzędów wilczych dołów, szturmem został wzięty. Jenerał-adjutant Geismar zaraz w początku szturmie ciężko raniony, był zastąpiony przez pułkownika Liprandi, który obeymując dowództwo, na czele Jelockiego i Sewskiego pułku, z chorągwią w ręku pierwszy wszedł na wał, a równocześnie jenerał-major Lutkowski z pułkami Beloserskim i Oloneckim wszedł z drugiej strony. Powstańcy widząc nieochybną zgubę przed oczyma, w rozpacz zapalili skład prochu w środku reduty będący, którego gwałtowne wybuchnienie niemało zrządziło szkody. Między innymi zabity został przez to pułkownik Beloserskiego pułku Ehludenew, a jenerał adjutant xiążę Górczaków lekko został ranny, gdy osobiście zarządzał rozstawienie i ogień artylleryi, która tu równie jak wszędzie ubiegała się z piechotą i wspierała jéy usiłowania bliskim ogniem kartaczowym.

Fortyfikacye wzięte przez woysko jenerała Kreutz natycbmiast zostały uzbrojone przeciwko nieprzyjacielowi i opatrzone należytą liczbą naszéy artylleryi: wzięte tam bowiem 5 dział, albo były zupełnie zdemontowane, lub téż zagwożdżone przy zajęciu szanca.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Część Nieurzędowa.

P O L S K A.

WARSZAWA 23 Stycznia.

— Według kursu wczoray ogłoszonego, du-

katy hol. nowe przedają po zł. 19 gr. 23, kupują po zł. 19 gr. 20; Assygnaty Ross; 100 rubl. kupują po zł. 199; Listy zastawne przedają po zł. 85 gr. 7 i pół.

— Wczoray w teatrze nar. pierwszy raz przedstawiona komedia (raczey mała drama) *Brat i siostra*, należy do rzędu naysiękniejszych dzieł scenicznych tego rodzaju od lat kilku napisanych dla teatrów paryskich. — Przez naszych artystów wybornie była przedstawiona.

R O S S Y A.

PETERSBURG 11 Stycznia.

— Naywyższy zatwierdzony wyrok sądu wojennego: Obywatel gubernii wołyńskiej powiatu Owruckiego, Antoni Pawsza, znaleziony został winnym złamania przysięgi na wierność, przyłączenia się do zgrai powstańców i uczestnictwa zgłównym dowódczą buntu Owruckim marszałkiem hołowińskim, w napadzie na miasto Owruetz i w zabranii znacznych summ w tamecznych sądownictwach, kassach skarbowych i u officera wiodącego partyę rekrutów; odbicia u oddziału inwalidów broni, i zabrania idących do armii rozmaitych transportów rządowych: przy wzięciu zaś jego znaleziono we własnym jego domu, z liczby schwyconych pieniędzy, 3000 rubli, różne kościelne sprzęty i papier z jego podpisem, pisany w imieniu rady powstańców (którey był członkiem), doxięży Owruckich, wzywający do odbicia dziękczynnego nabożeństwa za ich buntownicze zwycięztwa. Za takowe postęпки, do których Pawsza sam się przyznał, głównodowodzący 1 armiją zgodnie ze zdaniem Podolskiego i Wołyńskiego wojennego gubernatora i polnego audytoryatu, postanowił go rozstrzelać, a majątek jego zabrać na Skarb. Wskutek raportu o tem głównodowodzącego, z d. 24 Września b. r. Cesarz Jmć rozkazał: pozbawiwszy Pawszę szlachectwa, odesłać do ciężkich robot, a majątek wziąć na skarb.

— Stósownie do naywyższego ukazu, nałożone zostały areszta na następne w gubernii grodzińskiej dobra, których właściciele znajdowali się w królestwie Polskiem w czasie powstania: na 1714 dusz Kalixta syna Józefa Mierzejewskiego; 612 dusz hrabi Konstantyna syna Stanisława i żony jego Anieli córki Franciszka z xiążąt Sapiechów Zamoy-

skich, tudzież na 135 dusz Kunegundy córki Adama z Zielińskich Horainowej.

— Obywatele województwa mazowieckiego i lubelskiego złożyli Najjaśniejszemu Cesarzowi Imci następujące addressa:

1) *Adress obywateli województwa mazowieckiego.*

»*Najjaśniejszy Panie!* Słowa łaski, wyrzeczone w manifestie Waszey Cesarско-Królewskiej Mości z dnia 20 października (1 listopada) sprawiedliwym są powodem obywatelom województwa mazowieckiego zebranych w stolicy do wyrażenia uczuć naygłębszego uszanowania i nieograniczoney uległości, jakimi przejęci są dla swego Naywspaniałomyślniejszego Monarchy. Im dotkliwszą była boleść, zadana oycowskiemu sercu Waszey Cesarskiej Mości przez nieszczęsną naszą rewolucją, tym świetniejszą będzie w dziejach świata karta, na której wyryte zostanie wspaniałomyślnie Monarchy przebaczenie. Przeszłe wypadki są dla nas źródłem żalu i smutku; po tak rozlicznych nieszczęściach, na jakie kray nasz był wystawiony, drżelibyśmy w terażniejszym naszym położeniu, gdyby go nie były złagodziły życzliwe chęci Waszey Cesarско-Królewskiej Mości. Po tylu klęskach, jakie na nas dopuściła Opatrzność; spokojni jesteśmy o los nasz przyszły, kiedy Wasza Ces. Król. Mość puszczając przeszłość w niepamięć, nierączysz nam odmawiać i nadal naydroższych swych oycowskich uczuć. Z uległością i zupełnym zaufaniem poddajemy się wszelkim środkom, jakie Wasza Cesarська Mość w mądrości swojej uznasz za zbawienne do wyrwania nas z niedoli, w której pograżeni jesteśmy. Ożywiający nanowo byt kraj, z wdzięcznością uczują serca wszystkich poddanych Waszey Cesarskiej Mości i uczucie to przekażą przyszłym pokoleniom swoim. Oby *Wszchemocny* pobłogosławił zamiarom wspaniałomyślnego i łaskawego Monarchy, który upokorzone swe dzieci sądzi po oycowsku, i z zagojeniem krwawych ich ran spieszy.

Warszawa d. 6 (18) Grudnia 1831 r.

Waszey Cesarско-Królewskiej Mości wierni poddani. Następują podpisy, między którymi znajdują się: hr. Alexander Potocki, Mikolay Czarkowski były poseł, Wincenty Rembowski, hr. Jan Łubiński, hr. Michał Skarbek i hr. Jan Dembski.

2) *Adres obywatelów województwa Lubelskiego.*

»*Najjaśniejszy Panie!* Z manifestu Waszey Cesarско-Królewskiej Mości powzięliśmy przekonanie, że w oycowskiej miłości przyjąć nas raczyłeś na nowo do swojego serca. Mieszkańcy miasta Lublina, ożywieni wielkomyślnem przebaczeniem naymiłościwszego swego Monarchy i przepełnieni uczuciami nieograniczoney wdzięczności, poważają się z naygłębszą uniżonością złożyć u stóp Tronu Waszey Cesarско-Królewskiej Mości wyrazy niezachwianej swojej wierności i również stałego swego posłuszeństwa. Nieszczęśliwe skutki zaburzeń rewolucyjnych, cierpienie i nieszczęścia, jakich nasze miasto doznało, niemogą bydź nam przypisane. Posród klęsk naywiększych, pozostali zawsze wierni i ulegli berłu Waszey Cesarско-Królewskiej Mości, mieszkańcy Lublina poważają się z całą otwartością serc swoich naypokorniey upraszać Cię Najjaśniejszy Panie, ażebyś wiernemu swemu ludowi nie rączył odmawiać oycowskiej swojej miłości i dobrodziejstw.

Lublin 15 Grudnia 1831 r.

Następują podpisy, a między nimi: Wincenty Ostrowski, Tadeusz Kossakowski, Stanisław Gliszczyński i Michał Krzyżanowski.

A U S T R Y A.

WIENIEN 17 Stycznia.

— W tych dniach przedłożone zostały Jego Cesarskiej Mości do sankcyi statuta nowo utworzonego orderu cywilnego; skoro zaś takową otrzymają, rozdanie tego orderu między licznych zasłużonych urzędników cesarstwa nastąpi przy obchodzie Jubileuszu d. 1 marca. W legacyach papieżkich rząd prawy ciągle doznaje oporu. Z tego powodu woyska Jego świątobliwości gotowe są do wystąpienia zbroyno, dla przywrócenia porządku; oddział zaś cesarsko-królewskiej armii włoskiej, podstąpił poprzednio pod Ferrarę i stanął wzdłuż granicy państwa rzymskiego, ażeby na przypadek poduszczania ludu przez zapaleńców, odeprzeć moc mocą; i woyskom papieżkim przynieść żądane wsparcie. Podług wszelkiego jednakże podobieństwa, dosyć będzie na tym oznaku, gotowości który gdy wicherzycieli przekona o niemożności dania oporu, uczyni niepotrzebnymi wszelkie inne kroki.